

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva drav. banovine

<p>»OBRTNI VESTNIK« izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu in stane: celoletno Din 40.— polletno Din 20.— posamezna številka Din 2.—</p>	<p>GLASILO OKROŽNIH ODBOROV, OBRTNIH ZDRUŽENJ IN OBRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, CANKARJEVO NABREŽJE 9.</p>	<p>Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski do- voljeni le z navedbo vira. Številka pri poštni hranilnici, podruž- nici v Ljubljani 10.860.</p>
---	---	---

XIX. LETNIK.

V LJUBLJANI, DNE 17. MARCA 1936.

ŠTEV. 6.

Obrtništvo!

Težka gospodarska in socialna kriza, koje vzroke je treba iskati tudi onstran državnih meja, je spravilo našega obrtnika v tako obupen položaj, da skoro ne najde možnosti izhoda. Dobro se zavedamo, da vsi sloji naroda, naj si bo kmetijski, delavsko-uradniški ali naš gospodarski, zlasti obrtniški, hudo trpe in da se bori s skoro nepremagljivimi težkočami za svoj gospodarski obstoj tudi država sama. Kakor pa imajo drugi sloji naroda pravico, da se branijo in da se bore za izboljšanje svojega položaja in da se jim ta pravica ne odreka, tako smo globoko uverjeni, da gre ta pravica tudi našemu obrtniškem statusu.

Cela vrsta važnih in perečih vprašanj je na dnevnem redu te naše obrtniške borbe za naš obstanek in vsaj za skromen prostorček na soncu. Vprašanje brezposelnosti in pomanjkanja naročil je gotovo ena najhujših ran iz katerih krvavi naše obrtniško gospodarsko telo. K temu prihaja vprašanje ne-

Posebno se je postrilo v zadnjih letih vprašanje obremenitve obrtništva z javnimi bremenami ter vprašanje kreditne zaščite zadolženega obrtništva.

Zadnjima dvema vprašanjema posveča

obrtništvo še posebno pozornost.

Vodijo se akcije, da se previsoka bremena, ki jih obrtnik ne zmore več, omilijo. Prav tako pa se je začela huda borba tudi zato, da se zaščiti obrtnik kot upnik, zlasti pa obrtnik kot dolжник.

V tem pogledu smo podvzeli celo vrsto intervencij tako pri oblasteh, kakor tudi potom narodnih predstavnikov in ministrov. Izdelali smo in predložili merodajnim činiteljem celo vrsto izčrpno in temeljito obrazloženih in utemeljenih predstavk, spomenic in resolucij s konkretnimi predlogi, kaj je treba ukreniti, da se v tem pogledu nevzdržen obrtniški položaj olajša. Navedemo naj samo našo akcijo, da se davčno breme obrtništva omili in uredi s primerno določitvijo pavšalizacije pridobnine z omiljenjem postopanja pri izterjevanju davkov, z olajšavami za stare in onemogle obrtnike, s pravičnejšo ureditvijo plačevanja zgradarine in davka na poslovni promet. Priznati moramo, da smo vsaj nekaj izboljšanja dosegli, da pa še nismo dosegli onega, kar bi bilo neobhodno potrebno, da bi se moglo trditi, da se od obrtnika ne zahteva več nego zmora in kar bi bilo brez nevarnosti za njegov obstoj. Le prejasno govore o tem številne brezuspešne eksekucije, številne prisilne prodaje premičnin in nepremičnin in ogromno število odjav obrtov, ali bolje povedano, gospodarsko propadlih obrtniških podjetij. Prav tako se skozi vrste zadnjih let vodi težka borba za pravično ureditev kreditne zaščite obrtnikov. Začnemo lahko pri zborih in resolucijah poedinih obrtniških združenj in društev,

preko akcij in resolucij raznih obrtniških zvez, intervencij in predlogov, ki so jih pokrenile obrtniške zbornice in zbornice z obrtnimi odseki, ter poizkusi rešitve tega perečega vprašanja s strani pristojnih ministrov. Ne moremo potrditi tega, da se obrtništvo, ki je zadolženo pri denarnih zavodih najmanj za tretinsko ceno prodajajo domovi, delavnice, premičnine ter uničuje obstoj, ker kljub svoji marljivosti in delavnosti ne zasluži toliko, da bi zmoglo redno plačevati svoje obveznosti. Posebej pa ne moremo preko dejstva, da se to dogaja pri takih obrtnikih, ki imajo svoje težko prislužene prihranke v denarnih zavodih zamrznjene, pa se jim radi majhnih obveznosti prodaja premoženje na dražbah za slepo ceno. Kažemo na zahteve obrtništva, da se tudi njemu daje zaščita v obliki znosljivega postopanja ter obračuna odplačila in da se v primerih, kjer se pokažečasna plačilna nesposobnost brez malomarne krivde obrtnika, dovoli obročno plačevanje. Ne zahteva se ničesar drugega kakor to, kar se dovoljuje tudi drugim stanovom, na katerih ramah sloni naše gospodarstvo; ne zahteva se ničesar bolj krivičnega kakor je n. pr. to, da denarnemu zavodu ni treba vračati zaupanega mu denarja, ne zahteva se ničesar več, kakor to, kar se je dalo našemu kmetškemu statusu.

V okviru zakona in na povsem dosojen način je hotelo naše obrtništvo te svoje težkoče in zahteve povedati javno. Smatralo je za pravilno, da stavi te predloge v okvirju svojih stanovskih organizacij na manifestacijskem zboru dne 8. marca t. l. v Ljubljani. Nešteti dopisi vseh krajev Slovenije dokazujejo, kako je ta namen in poziv na to manifestacijsko zborovanje odmeval v srcih našega obrtništva. Naravnost blagodejno bi vplivalo, ako bi obrtništvo bila dana možnost, da vsaj javno potoži svoje težave, pokaže kako obupen je njegov položaj in da apelira na merodajne činitelje, naj ga pravilno razumejo in mu pomagajo.

Ta odziv je pokazal, da bi bilo to zborovanje obrtništva manifestacija gospodarskih krogov, kakršnih Ljubljana že desetletja ni videla.

Ing. Kregar Rado:

Nedostatki uredbe o organizaciji, učnem načrtu, strokovni izobrazbi učiteljev in uporabi učbenikov v strokovnih nadaljevalnih šolah

V prvih dveh razpravah sem navedel vse dobrine, ki jih je prinesla uredba strokovnim nadaljevalnim šolah, tako materijelnega, kot moralnega značaja. Tekom poslovanja letošnjega šolskega leta 1935-36, pa so se pokazale tudi nekatere hibe in nedostatki, vsled predpisov obrtnega zakona in na-

Tudi vsi dopisi kažejo, da se je obrtništvo znašlo pod pritiskom težke krize in svojega obupnega položaja končno vendarle v enotni fronti brez razlike in ne glede na svoje naziranje v drugih negospodarskih vprašanjih. Obrtništvo bi bilo hvaležno za vsako pomoč in bi bilo dokazalo, da ima polno razumevanje za težkoče, ki jih imajo drugi stajovi in jih nosi država v socialnem in gospodarskem pogledu. Sodelovanje obrtništva z vsemi činitelji na ozdravljenju naših težkih gospodarskih prilik bi se le še bolj utrdilo in poglobilo. Kakor pa je obrtništvo znano, se ta zbor ni vršil. Prav tako tudi se ni vršila nato sklicana konferenca delegato vpoedinih organizacij.

Pozivamo vse obrtništvo, naj ostane mirno in trezno. Obrtništvo naj se zaveda, da je moralo v borbi za svoje pravice že v preteklosti premagati nešteto velikih težkoč in da je s svojo žilavostjo in konstruktivnim delom v delavnici in v javnem življenju, ne samo rešilo in uveljavilo svojo pozicijo, temveč je tudi moglo uveriti merodajne činitelje, da lahko nanj računajo vedno kot enega najtrdnjših temeljev ne samo gospodarstva, nego tudi države in kadar je bilo treba, tudi narodne obrambe. Obrtništvo ostaja tudi v bodočnosti zvesto samemu sebi in državi ter je trdno uverjeno, da bo prej ali slej s svojimi zahtevami na merodajnih mestih našlo pravilno razumevanje in vpoštevanje.

Ne obupujmo, temveč vztrajajmo še nadalje v strnjeni, krepki in enotni fronti celokupnega obrtništva, v borbi za izboljšanje našega socialnega in gospodarskega položaja, v borbi za našo staro obrtniško pravdo.

Zahvaljujemo se obenem vsem številnim obrtniškim organizacijam in našemu obrtništvo sploh, da se je pokazalo tako enotno in strnjeno v teh težkih časih, ko nam je sloga bolj potrebna kot kdaj koli.

Še posebna zahvala pa za zaupanje, ki ste nam ga pokazali s svojim odzivom v nešteti dopisih in s svojo pripravljenostjo, da spajno zastavimo svoje delo in zakonito borbo za naše obrtniške pravice. To nam daje pogum za nadaljne neustrašeno delo tudi v bodoče, obenem pa trdo vero v končni uspeh.

Zveza obrtnih društev v Ljubljani.

vedene uredbe. Umestno in potrebno je, da se jih v dotičnih točkah spopolni in popravi, kar bo le v korist strokovnim nadaljevalnim šolah in obrtniškemu naraščanju.

Pogrešna sta zakon in uredba tam, kjer predpisujeta, da mora vajenec, pa tudi pomočnik obiskovati strok. nad. šolo do dovr-

šenega 18. leta. Večina mojstrov skuša danes v času gospodarske krize vajence, posebno pa pomočnike čim bolj zaposliti in ekonomsko izrabiti njihovo delovno silo. Povsem razumljivo je, da pri obstoječih prilikah mojster ne bo silil vajenca, še manj pa pomočnika v šolo dalje časa, kot mu to predpisujeta zakon in uredba. Zato tudi večina vajencev izostane iz šole takoj, ko dovrše 18. leto. Niti malo se ne ozirajo na to, na še niso dovršili vseh treh razredov strokovne nad. šole. Prav redki so oni mojstri, ki dajo pomočnikom prosto med delovnim časom zato, da bi mogli dokončati vse 3 razrede, če so ti že 188 let stari. Še misliti pa si sme pomočnik, da mu bo mojster plačal tudi one ure, ki jih presedi v šoli.

Vedno večje je število vajencev, ki prihajajo v obrtne poklice iz meščanskih krogov. Mnogi izmed njih imajo večjo šolsko izobrazbo. Poleg osnovne šole so dovršili še en, dva pa tudi več razredov višje narodne, meščanske ali kakke druge srednje šole. Večina teh dopolni 18. leto preje, preden jim poteče vajeniška doba. Iz preje navedenih razlogov ti ne morejo dokončati vse 3 razrede strokovne nad. šole. Ker pa je v interesu vsakega vajenca, da obiskuje in tudi dokonča to šolo, je potrebno, da se zakon in uredba spremenita. Črta naj se starostna doba, ki določa obveznost šolskega obiska. Vajenec ali pomočnik bi moral hoditi toliko časa v šolo, da bi jo z uspehom dovršil.

Dokler so vajenci primorani hoditi v šolo le do končanega 18. leta in se jih pripušča k pomočniškem izpitu ne oziraje se na šolski obisk in uspeh, toliko časa te šole ne bodo imele pravega pomena za vajence in ves ostali obrtniški naraščaj. Pri današnjem nivoju vajencev in deloma tudi vsled nerazumevanja mojstrov, ni pričakovati, da

bi jih vajenci obiskovali in dokončali iz lastnega nagiba tudi takrat, če v to niso prisiljeni. Tudi je to eden glavnih razlogov, da število vajencev s stopnjo razreda prav občutno pada. Število takih vajencev, ki dovrši vse tri razrede strok. nad. šole je razmeroma zelo majhno, še manj pa je takih, ki hodijo v šolo, tudi če že imajo pomočniški izpit.

Zelo težko pa je pri obstoječih razmerah vzdrževati disciplino. Uredba sicer predvideva za nereden obisk pouka in slabo ponašanje v šoli in izven nje nekatere kazni, n. pr. ukor in izključitev. Kazen z ukorom navadno prav malo zaleže. Nekoliko učinkovitejša je kazen zvezana z izključitvijo iz šole za eno leto, ker se vajencu s to kaznijo podaljša šolska obveznost za eno leto, ker se vajencu s to kaznijo podaljša šolska obveznost za eno leto. Ker pa sme delati pomočniški izpit takoj, ko mu poteče vajeniška doba, ga tudi taka kazen prav malo zadene. Učinkovita bi bila kazen le, če bi se s podaljšanjem šolske obveznosti podaljšala tudi učna (vajeniška) doba.

Tudi tretja kazen, ki jo predvideva uredba namreč: da vajenec, ki je zamudil brez tehtnega opravičila 10 šolskih dni, ne more v višji razred, ostane brez pravega učinka, ker more vajenec polagati pomočniški izpit tudi v tem slučaju. Najslabše pa je v tem oziru z vajenci sezonskih obrtov, pred vsem onih stavbne stroke. V zimskem času, ko imajo najmanj dela in bi mogli hoditi nemoteno v šolo in bi imeli tudi dovolj časa za učenje, jih pošljejo mojstri domov. Po letu pa, ko je dovolj dela, pa jih mojstri zadržujejo z najrazličnejšimi izgovori kot nujno delo, delo na deželi itd. tako, da ne prihajajo redno v šolo.

30 let obrtniškega društva v Ljubljani

V Zvezdi se je 29. februarja vršil občni zbor Obrtniškega društva, ki je razpravljal med drugim o dveh perečih stanovskih vprašanjih o težkem položaju obrtništva v dobi gospodarske krize in o obstoju Vajenskega doma, ki je pod novo mestno upravo ogrožen. Zavaljo tega ni čuda, da je bila udeležba polnoštevilna in da so bile debate tu pa tam prav živahne. Med drugimi so prisostvovali zborovanju tudi nestor naših obrtnikov, ustanovitelj društva g. Engelbert Franchetti, mestni svetnik Avgust Martinčič, ki je član Obrtniškega društva, hkratu pa tudi eden glavnih snovateljev Vajenskega doma v Kersnikovi ulici, in pa tajnik zbornice za TOI dr. Pretnar.

Zborovanje je otvoril predsednik Rebek, ki je v uvodu poudaril, da poteka letos trideset let, odkar Obrtniško društvo obstoji, nato pa je podal nazorno sliko o gospodarskem stanju našega obrtništva. Kljub slabi zaposlitvi obrtniških obratov se je davčni predpis v Ljubljani ravno na račun obrtnikov zvišal v številnih primerih za 50, nekajkrat pa celo za 100% in še več. Od leta 1930, obrtništvo rapidno nazaduje in je v teh letih padlo za celih 14%. Leta 1930. je bilo vseh obrtnikov v mestu 2277, ob koncu lanskega leta pa samo še 1959. Čeprav se je številčno razmerje med obrati in prebivalstvom izboljšalo, tako da pride dandanes 31,8 prebivalcev na en obrat, medtem ko je pred petimi leti znašala ta številka še 25-65, je vendarle res, da ta povečanje ne pomeni nikakega gospodarskega izboljšanja za obrtnika. Eden glavnih razlogov za to je kriza našega denarništva, iz katere se je

rodila slaba konjunktura, vsem težavam pa se pridružujejo še nezaželjene posledice šušmarstva in nelojalne konkurence. V splošnem je kriza privedla obrtnike do tega, da prevzemajo naročila po sramotno nizkih cenah.

Številke govore.

Drastično sliko o položaju obrtnikov nam proži statistika o čevljarški stroki, ki vzdržema hira. V zadnjih petih letih imamo 16 čevljarjev manj, tako da pride že 455 prebivalcev (nasproti prejšnjim 3886) na eno delavnico. Krojači in krznarji so v tej dobi izgubili 98 obratov, krojačice 20, izdelovalci perila 38, izdelovalci pletenin 7, ključavničarji 2, kleparji 6, mehaniki 1, slaščičarji 5, zidarji 3, tesarji 4, mizarji in kolarji 9, grafiki 1, sedlarji in tapetniki 24, krovci 1, vrtarji 8. V nekaterih strokah pa se je odprla nesorazmerna množica novih obratov: brivci 38, modistinje 9, fotografi 3, vodovodni instalaterji 2, plinski instalaterji 4, kovači 8, peki 27, mesarji 14, graditelji 21, soboslikarji in pleskarji 11, knjigovezi 5, rudarji 1, sodavičarji 3, elektrotehniki 7, dimnikarji 1, prevozniki 10, gostilničarji pa celo 36 obratov, tako da pride danes v Ljubljani ena gostilna že na 270 prebivalcev. Ostali rokodelski in prosti obrti so nazadovali za 306 obratov.

Predsednik je poudarjal potrebo stanovskih organizacij in složnega skupnega dela in čim boljšega zastopstva v javnih korporacijah. V mestnem svetu je bilo Obrtniško društvo do nedavno zastopano po 6 članih, ob zadnjem preimenovanju pa sta

ostala v mestnem svetu samo Avgust Martinčič in Miroslav Zupan, v novem banskem svetu pa sploh ni nobenega obrtnika. Ob kritičnem prikazu novega mestnega proračuna je govornik grajal preobčutno povišanje doklad, taks in trošarin, obenem pa se zavzemal za pocenitev električnega toka in plina v obrtniških obratih. Predsednikova izvajanja so zborovalci sprejeli z navdušenim odobravanjem, nato pa je tajnik Špeletič podal podrobno delovno poročilo, ki obsega poslovno dobo dveh let, ker je lani občni zbor društva izostal. Iz blagajnikovega poročila povzemamo, da tvorijo najvišje postavke med izdatki podpore onemoglim obrtnikom in posojilo Vajenskemu domu. Po kratki izjavi mestnega svetnika Martinčiča je bil sprejet proračun za novo poslovno leto sprejet proti njegovemu glasu. Na predlog revizorja Brecljnika je občni zbor soglasno izrekel razrešnico odboru, nato pa se je pričela razprava o Vajenskemu domu.

Za vzgojo vajeniškega naraščaja.

Predsednik je v kratkih obrisih očrtal zgodovino te velevažne ustanove, ki so jo mojstri začeli snovati leta 1928, da bi nudila vajencem proti nizkim stroškom dobro urejeno stanovanje, hrano, vzgojo, prosvetno ter socialno in zdravstveno zaščito. Račun je pokazal, da bi se dom rentiral, če bi imel 40 gojencev. To številko je zavod kmalu po ustanovitvi tudi v resnici dosegel in prekoračil. Iz nekaterih drugih oskrbovališč, ki jim niso mogla nuditi dovolj higijenskega bivanja, so se gojenci z veseljem preselili v novi dom, mestna občina pa mu je zaupala nekaj svojih varovancev in mu pridružila še kvojo dečje postaje, tako da ima dom danes 75 stalnih prebivalcev. Med njimi je 42 vajencev, 3 vajenke, 3 pomočniki, ostali so gojenci dečje postaje, s hrano pa oskrbuje zavod dnevno vsega 126 oseb. Zdravstveno stanje prebivalcev Vajenskega doma je bilo ves čas prav zadovoljivo, prav tako vlada med njimi vzorna disciplina. Za oskrbo gojencev se je v preteklem letu potrošilo 200.717 Din, od česar so prispevali vsak za svoje varovance banska uprava 63.817, mestna občina za vajence 19.380, za deco 45.185, Zbornica za TOI 8009, plačujoči gojenci pa 64.325 Din. Za vajenca znaša celotna oskrbina 350 Din na mesec, za gojenca dečje postaje pa 300 Din. Za inventar je kuratorij doma lani potrošil 20.926 Din in je med drugim nabavil tudi 30 novih postelj.

Posebno zanimivi so bili podatki, ki jih je predsednik navajal o udeležbi mestne občine pri Vajenskemu domu. Na osnovi kredita 50.000 Din, ki je določen v mestnem proračunu za vsako leto, plačuje občina domu stroške za potrošnjo električnega toka, vodarino in kurjavo. V celoti je občina v treh letih potrošila za kurjavo Vajenskega doma 9.900 Din, kar je pa bilo za potrebe zavoda mnogo premalo in je moral kuratorij na svoje stroške nabaviti še za 33.877 Din premoga in drv. Za vajence in deco, ki so v njeni oskrbi, je mestna občina lani in predlanskim izplačala Vajenskemu domu 113.994 Din, a te vsote ni mogoče smatrati za kakšno podporo, ker bi morala vsaj toliko plačati za oskrbo svojih varovancev tudi kateremukoli drugemu zavodu. Denarnih podpor mestna občina Vajenskemu domu ves čas njegovega obstoja ni plačala nobenih, pač pa mu je na račun dečje postaje še iz septembra lanskega leta dolžna manjši znesek. Na koncu je predsednik opozoril še na dragoceno prosvetno delo, ki ga je Vajenski dom opravil med svojimi gojenci. V domu je bilo prirejenih ta čas 57 predavanj, ki so jih po večini oskrbeli predavatelji ZKD,

dvakrat je predaval po eden izmed vajencev, da poučnih razgovorov med mojstri in vajenci ne štejemo zraven. Poročilo je na zborovalce napravilo najugodnejši vtis in živahno pritrjevanje je pričalo, da so obrtniki enodušni v svoji volji po Vajenskem domu.

Vajenski dom mora ostati.

V debati, ki je sledila, je mestni svetnik Martinčič zaman skušal prikazati vprašanje Vajenskega doma v luči, ki je ustanovi najmanj prijazna, a je s tem le pokazal primer, kako se interesi obrtniškega stanu ne zastopajo. Predsednik Rebek je odločno izjavil pri tej priliki, da Obrtniško društva nima niti malo namena, nasprotovati zasnovi mestne bolnišnice, ki pomeni vsekakor lepo in nadvse potrebno pridobitev za Ljubljano. Zato je kuratorij Vajenskega doma tudi pripravljen, da zavod preseli v Waldherrjevo hišo, v kateri pa bi morala mestna občina izvesti nekaj najnujnejših adaptacij, hkratu pa bi morala mestna občina dati zagotovilo, da bo zavod za čigar zpopolnitev je kuratorij investiral v Šentpetrski vojašnici lepe denarje, lahko nemoteno deloval vso dobo, ki je dogovorjena v pogodbi. Po kratki debati, v katero je razen mestnega svetnika Martinčiča posegel tudi predsednik okrožnega odbora Igljč, je občni zbor soglasno sklenil, da Obrtniško društvo apelira na zastopnike obrtništvu v mestni občini, naj branijo interese svojega stanu, tudi kar se tiče obstanka Vajenskega doma. Odbor sam pa naj

skuša urediti stvar z mestno občino tako, da ne bosta trpela škode ne občina ne Vajenski dom.

Potem ko je imel še obrtni referent Zbornice za TOI dr. Pretnar lep nagovor, v katerem je poudarjal potrebo sloge v obrtniški stanovski akciji, je bil soglasno izvoljen novi odbor s predsednikom g. Rebekom in podpredsednikom g. Igljčem.

V novi odbor so pa pritegnjeni naslednji gg.: Urbas Miroslav, mesarski mojster, Špelič Albert, slikarski mojster, Hugon Hibšer, fot. mojster, Šifrer Matija, knjigoveški mojster, Batjel Franc, tovarnar, Krapež Milko, urarski mojster, Primožič Ferdo, mizarški mojster, Fajfar Matija, kolarski mojster, Rogel Vaclav, dimnikarski mojster, Mežnarčič Josip, pek. mojster, Tušar Ferdinand, pek. mojster, Lombar Alojzij, krojaški mojster, Jereb Franjo, tiskarnar, Praprotnik Fr., miz. mojster, Bajc Ivan, vrtnarski mojster, More Karol, sodavičar. Za pregledovalce računov so izvoljeni: g. Rajko Turk, carinski posrednik, Brecljnik Alojzij, mesarski mojster ter namestnik Sluga Josip, tapetniški mojster.

Na predsednikov predlog je bilo pred zaključkom zbora še sklenjeno, da priredi društvo za svojo tridesetletnico majhno proslavo z razvitjem društvenega prapora, da se načelnik industrijsko-obrtnega oddelka dr. Marn za zasluge našemu obrtništvu imenuje za častnega člana in društvo avgusta ali septembra priredi poučno potovanje v Švico ali Nemčijo.

Velika pomladna modna revija obrtniškega društva v Ljubljani

Kazina od 21. do 29. marca

V četrtek 27. ebr. je bil sestanek propagandnega odseka za prireditev velike pomladanske revije, ki bo od 21. do 29. marca v gornjih prostorih Kazine.

Sestanek je otvoril g. Rebek. Predvsem je nujno, je poudaril, da se za prireditev pritegne zanimanje našega časopisja. Osnovni in najvišji namen revije je, da se pokaže naši javnosti, da so naši domači modni saloni zmožni nuditi res fino blago po nizki ceni, kar bo tudi parola pomladanske revije. Da smo bili s prirejanjem modne revije na pravi poti, kaže dejstvo, da modne revije prirejata že tudi Beograd in Zagreb. Sledijo tudi že Osijek, Sisak, Virovitica in drugi.

Predsednik prireditvenega odbora gosp. Pučnik je povedal razveseljivo dejstvo, da je prijavljenih že nad 30 salonov za sodelovanje. Predvajanje je mišljeno v tem smislu, da bodo ob delavnikih po ena predstava, obe nedelji ter na praznik pa po dve predstavi. Prireditveni odbor ima namen odvračati lanske očitke, češ, da se ni nudilo ničesar za nižjo ceno. Letos so se lotili dela naši vrli obrtniki od spodaj navzgor, tako da jim sedaj teh očitkov ne bomo mogli več delati. Dobil bo vsega za najnižjo ceno, in imel boš še zavest, da je kupljeno res model, narejeno po svetskem okusu, a po domačem žepu.

Osnovna misel vsega sestanka je pa bila živa potreba po dobri, uspešni reklami. Naši obrtniki so prišli do perpričanja, da brez potrebne propagande propade še tako lepa zamisel.

Dosedaj je veljalo čudno načelo naših obrtnikov ter trgovcev, da je reklamo odklanjal, če mu je šlo dobro, šeš, da mu radi dobre konjunktore reklama ni potrebna. Ko pa je zaradi pomanjkanja reklame podjetje

propadalo, je zopet reklamo odklanjal, češ, da nima denarja zanj. Ker je pa vedno resnica samo ena, je jasno, da je bil eden teh izgovorov povsem jalov. Naši trgovci pa tudi prehajajo sedaj k tej misli, zavedajoč se, da v tej resni borbi z velikimi industrijskimi podjetji ne kaže držati rok križem. Davno je že ovržena trditev, da se dobro blago samo hvali. Mogoče je to ers, toda nihče tiste hvale ne razume in je ne sliši. Treba je povedati to našemu ljudstvu, preden jim to pove inozemstvo ter izprazni žepe naših kupcev. Ni čuda, da potem naša obrt tako žalostno propada ter si osvajajo naš trg tuji.

Razumemo ta klic našega obrtništvu ter jim gremo v borbi v vsem na roko. Nehati mora predsodek, da sami nič ne znamo. In tudi nehati predsodek, da nismo kljub kvaliteti poceni. Naši obrtniki so videli toliko zunanjega sveta ter imajo toliko avtokritike, da vedo objektivno podati kupcu res dobro blago za nizko ceno. Novo v zamisli modnih revij je dvoje: Pritegnitev podeželja. Zato se bodo vršile prireditve tudi popoldne. Ter zamisel stalnih erdnih revij v določenih časih. Prieditev ni in noče biti medsebojna konkurenčna tekma, temveč medsebojno sodelovanje obrtništvu v borbi za kakovost, ceno ter proti navlaki nesolidnih inozemskih fabrikatov.

Cenjene naročnike prosimo, da nam opravijo nepravočasno dostavo Obrtnega Vestnika, in to iz razloga, ker se je tisk lista iz nepredvidenih vzrokov za dva dni zakasnil.

Pristopajte k svoji „Obrtniški samopomoči“!

JOSIP MEŽNARIČ PRI ABRAHAMU!

Naš tovariš ter agilni delavec v obrtniških vrstah g. Mežnarčič, pekovski mojster v Ljubljani, praznuje te dni svoj častni življenjski jubilej. Uglednemu stanovskemu tovarišu izrekamo ob njegovih 50-letnici prav iskrene čestitke z željo, da bi svoje moči tudi v bodoče posvetil delu za prosopeh našega obrtništvu!

Koristne knjige:

— Obrtniško društvo: **Obrtniški koledar 1936.** Za vzornega obrtnika in poslovnega človeka koristen in nujno potreben priročnik. Važni so podatki o pridobitvi ter sezna mdavčnih in reklamacijskih odborov za celo Dravsko banovino in ki veljajo za dobo 4 let. Vežan, 150 strani tiska, cena 12 Din.

— Jože Karlovšek: **Slovenski ornament**, I. del, 127 ilustracij. Cena 100 Din.

— Dr. K. Petrič: **»Prva pomoč pri nezgodah in nega bolnikov«.** To poučno knjigo bi moral imeti vsak obrtnik.

V tej knjigi boste našli nasvete za vse primere, kjer je potrebna hitra pomoč. V vseh slučajih nesreče in nezgode Vam bo vedela knjiga povedati, kaj morate storiti, da ponesrečencu pomagate.

Tudi za dolgotrajne bolezni Vam da dosti neprecenljivih nasvetov. Pove Vam, kako morate bolniku streči in kako je treba z njim ravnati, da se njegova bolezen ne poslabša. Pouči Vas, kako morate bolniku pri raznih boleznih kuhati, kako morate urediti njegovo posteljo in sobo. Tudi o tem, kako je treba preobvezovati in mu dajati zdravila, vas pouči. Pri vseh člankih so tudi slike, ki Vam vse pojasnijo, česar morda s samimi opisi ne bi razumeli.

Pred to knjigo so izšle še tri zdravniške knjige dr. Karla Petriča: »Človek«, »Bolezni« in »Nalezljive bolezni«. Vse štiri tvorijo obsežno zdravniško delo, ki ne bi smelo manjkati v nobeni obrtniški hiši.

Vsaka knjiga stane 30 Din. Knjige se naročijo pri upravi »Žena in dom«, Ljubljana, Dalmatinova ulica 10. Našim naročnikom jih toplo priporočamo!

— Ing. Oglar: **Davčno-sodni, trgovsko-pisarniški priročnik.** Posvetovalni in informacijski pripomoček v vseh slučajih pravnega postopanja. Vsebuje važna navodila v davčnih zadevah. — Cena v platno vezane knjige 80 Din.

— Dr. G. Kušej: **Pravni svetovalec.** Praktičen svetovalec v slučajih pravnega razmerja in pravne negotovosti. Cena v platno vezane knjige 80 Din.

— Združenje dimnikarjev za Dravsko banovino v Ljubljani: **Dimnikarska obrt.** Pravkar je izdalo Združenje dimnikarjev v Ljubljani priročno knjižico za dimnikarje, ki jo je sestavil predsednik Združenja, Andrej Udovič. Knjižica bo služila kot pripomoček za mojstrske izpite in strokovno izobrazbo dimnikarjev ter jo je v ta namen odobrila kr. banska uprava s posebnim odlokom. Naroča se pri Združenju dimnikarjev v Ljubljani, Krakovska ulica 9. Cena ilustrirane knjižice 10 Din.

— Tehnične terminologije 3. zvezek pod naslovom »okno in vrata« je pravkar izšel v založbi Udruženja jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana. Drobnoknjžico je za tisk pripravil terminološki odsek ob sodelovanju priznanih strokovnih in jezikovnih strokovnjakov. Naslov sam pove, da vsebuje ta slovarček zbirko izrazov za številne sestavne dele in delce okna in vrat. Namenjena je knjižica strokovnjakom, dobrodošla pa bo tudi onim, ki jim je za razvoj in napredek slovenskega jezika

Slovarček se dobiva pri tajništvu sekcije, Gledališka ulica 8-IV ter v vseh knjigarnah. Cena mu je Din 12.—.

— Dr. Jože Glonar: **Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar.** V platno vezana knjiga stane 120 Din.

— Dr. Jože Glonar: **Slovarček tujk.** Cena 60 Din.

* **Biblioteka problem »Baťa.** Izšel je prvi zvezek »Problem Baťa z naslovom: 15 mesecev pri Baťa, izpod peresa g. Zvonimira Kulundžića. Ta izdaja ima namen povedati javnosti metode, ki se jih poslužuje Baťa. Naslednji zvezki bodo izšli pod naslovom »Baťa in naš tisk«, — »Baťa in nacionalizem ali konjunkturistični „blef“«, — »Pravni in socialni položaj Baťinih sodelavcev«, — »Življenje na ameriški vrvi«, — »Baťa sam o sebi ali kako se vara javnost«. — Ti zvezki izhajajo vsak mesec in stanejo polletno 12 Din. Naroča se pri Zvon. Kulundžić, Osijek, Dunavska 19.

Zajamčeno enako trde bruse skalce
kašarje razpošilja najceneje
kamnolom ROJS ROGATEC.

Zaščitnik obrtništva

Sv. Jožef je že od nekdaj naš obrtniški patron. Zato mu obrtništvo posveča posebno pozornost s tem, da prireja na njegov god stanovske proslave. Letos se bodo vršile obrtniške proslave v vseh večjih krajih širo mSlovenije.

V Ljutomeru bo na Jožefovo veliko stanovsko zborovanje za vse Prekmurje. — Trgovskemu obrtnemu društvu v Ljutomeru priznavamo njegovo veliko udejstvovanje v organizatornem smislu. Slovensko obrtno društvo v Celju, Obrtniško društvo v Ljubljani in Mariboru javljajo tudi svoje proslave.

Te stanovske proslave so še spomin na čase, ko so naši obrtniki živeli združeni v cehih. Tedanji časi so bili za obrtništvo mnogo ugodnejši in kljub temu so naši predniki polagali na svoja združenja posebno važnost. Tembolj bi moralo naše obrtništvo uvideti korist, ki jo ima obrtnik od svoje organizacije, posebno še danes v času težke socialne in gospodarske krize.

*

Ob tej priliki ne smemo prepustiti svoje dolžnosti ne da bi našim čitateljem in čitateljicam, ki praznujejo svoj god 19. mraza, prav iskreno čestitali!

Obvestila

* **Zanatska banka kraljevine Jugoslavije a. d. Beograd** sklicuje v nedeljo dne 5. aprila 1936 ob 9. uri dopoldne **deveti redni zbor delničarjev**, ki se bo vršil v bioskopski dvorani zanatskega doma v Beogradu, Žorža Klemansoa ulica št. 1, s sledečim dnevnim redom:

1. Izvolitev zapisnikarja, treh skrutinarjev in treh overovateljev zapisnika zbora.
2. Poročilo upravnega odbora in predložitev bilance za 1935. leto.
3. Poročilo nadzornega odbora za 1935. leto.
4. Odobritev bilance in poročila upravnega in nadzornega odbora za 1935. leto.
5. Predlog glede vporabe čistega dobička.
6. Volitev petih članov v Upravni odbor in dveh članov v poslovni odbor Glavne podružnice v Zagrebu.
7. Reševanje eventualnih predlogov v smislu čl. 28 bančnih pravil.

Delničarji, kateri želijo prisostvovati zboru, morajo v smislu člena 24 bančnih pravil deponirati svoje delnice najmanj sedem dni pred zborom in sicer na blagajni centrale Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije a. d. Beograd, Žorža Klemansoa ulica št. 1, ali na blagajnah Glavne podružnice v Zagrebu, Frankopanova ulica št. 5 a, podružnice v Ljubljani, Gajeva ulica št. 6 in podružnice v Sarajevu, Sime Milutinovića št. 2.

Delničarje Zanatske banke se opozarja, da delnic za udeležbo na zboru ni potrebno deponirati osebno, temveč jih lahko pošljejo tudi po pošti bodisi centrali, Glavni podružnici v Zagrebu ali podružnicam v Ljubljani in Sarajevu ter bodo v zameno prejeli vstopnice za zbor v smislu člena 24 bančnih pravil. Delničarji iz enega kraja, kateri želijo zboru osebno prisostvovati, morejo v izogib stroškov poslati delnice skupno v eni pošiljki. V vsakem slučaju pa morajo centrala ali Glavna podružnica v Zagrebu in podružnici v Ljubljani in Sarajevu prejeti delnice vsaj sedem dni pred zborom delničarjev.

Upravni odbor.

* **Vzorčni semenj v Plovdivu.** Pod pokroviteljstvom kralja Borisa III se bo vršil letos vzorčni semenj v Plovdivu od 13. do 26. aprila. Za posetnike in razstavljalce so dovoljene znatne olajšave na vseh železnicah. Zato bo nudil semenj ugodno priliko ne samo za producente, ki hočejo navezati poslovne stike z Bolgarijo, ampak tudi za vse, ki želijo obiskati Bolgarijo ob znatno znižanih stroških.

* V Milanu se bo vršil letos mednarodni velesejem od 12. do 27. aprila. Tudi letos se oficijelno udeleži te gospodarske prireditve naša država, ki ima, kakor znano, na velesejmskih prostorih svoj paviljon Razstavljalci, ki se hočejo udeležiti velesejma z vzorci, naj se obrnejo na: Trgovinski muzej, Beograd, Miloša Velikog 29.

* **Združenje pletilcev za dravsko banovino v Ljubljani obvešča**, da se bo vršil v nedeljo, dne 29. marca 1936 ob pol 10. uri dopoldne v sejni dvorani Društva industrijev in veletrgovcev, Ljubljana, Tyrševa cesta 1 b, II. nadstr. (Palača Ljubljanske kreditne banke) 5. **REDNI OBČNI ZBOR.**

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Gajeva ulica 6.

Centrala Beograd.

Delniška glavnica Din 75.000.000

Udeležba države Din 30.000.000

Glavna podružnica Zagreb

Podružnica Sarajevo

PODELJUJE

obrnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoči račun, posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev, delnic Narodne banke in Priviligirane Agrarne banke.

SPREJEMA

na obrestovanje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez omejitve.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških ustanov in organizacij. Izvršuje vse ostale bančne posle.

Brzojavni naslov: »Zanatska« Ljubljana. — Telefon št. 30-20. — Račun Poštne hranilnice št. 14.003.

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice
in kredite v tekočem računu vsem
kredita zmožnim osebám in tvrdkam

»INDUS«, tovarna usnja in usnjenih izdelkov, družba z o. z. Ljubljana

Tovarna gonilnih jermen izdeluje v najboljši kakovosti: Vse vrste transmisijskih jermen znamke »Panther«, »Kron«, Indus »Special-Citrontan«. Tehnične predmete za tekstilno industrijo kakor Pikerje, udarne kapice, udarna jermena, manšete, tesnila itd.

Tovarna usnja izdeluje vse vrste usnja, krom in galunski stroj, telečji in goveji boks, kravine, dulboks, blankusnje, usnje za knjigoveze, svinjsko usnje za galanterijo in sedla.

Tovarna galanterijskih izdelkov izdeluje kovčge, gamaše, opasače, žoge, aktovke itd.

DOMAČI KAPITAL!

DOMAČI DELAVCI!